

Telers plukken de vruchten

van productieve paprika-onderstam 'Skyborn F1'

Youri Barendse

Paul Moerman

“Sinds de proef van vorig jaar ben ik om en ent ik al mijn planten op deze onderstam.”

Paprikatelers hadden het zwaar te verduren de afgelopen jaren. Waar de planten eerst kampten met bladluis, kregen de telers de laatste twee jaar te maken met uitval. Biologisch zaadbedrijf De Bolster schoot te hulp met de paprika-onderstam 'Skyborn F1'. Telers Paul Moerman en Youri Barendse testten de onderstam en zijn enthousiast.

Als biologisch gecertificeerd zaadbedrijf dat zich bezighoudt met veredeling en zaadproductie zijn we bij De Bolster constant bezig met het oplossen van problemen waar biologische telers tegenaan lopen. Vaak werken die oplossingen ook voor de gangbare teelt.

De productieve paprika-onderstam Skyborn is het hoofdras voor de bioteelt en ook geschikt voor de substraatteelt van praktisch elk paprikaras. Het is een onderstam met een groeikrachtig wortelgestel dat sterk is tegen schimmelziektes verticillium en pyrenochaeta en gemiddeld resistent tegen wortelknobbelaaltjes.

Ondertussen enten verschillende substraat-telers hun paprikaplanten op deze onderstam. De resultaten zijn veelbelovend: geen of nagenoeg geen uitval, groeikrachtigere planten én een hogere opbrengst. Paprikatelers Paul Moerman en Youri Barendse delen hun ervaringen.

Uitval doet ook mentaal wat

Paul, eigenaar van Dalipa B.V., kweekt in zijn kas van 6,4 hectare in Bleiswijk al jaren één rood paprikaras: Alzamora. In 2023 begonnen de problemen en dook de bodemschimmel fusarium op. Via de wortels dringt de schimmel de plant binnen en kan zorgen voor het wegrotten van de wortels, waardoor planten geen water en voeding meer kunnen opnemen en

verwelken. Paul had geluk; de uitval bleef beperkt tot 5%. “Maar toch zorgde het voor flinke onrust”, vertelt hij. “Ik ken telers die hun hele kas moesten uitruimen, dat leed is niet te overzien. Als je dan zelf ook getroffen wordt, dan vraag je je continu af waar het eindigt. Als zoiets boven je hoofd hangt, doet dat mentaal iets met je, los van de economische schade.”

“Sommige telers zijn nog afwachtend, omdat ze nog niet geconfronteerd zijn met uitval. Maar ik zie dat als Russische roulette, je kunt dat risico beter niet nemen.”

1.600 m² proef, nul uitval

Paul gaat verder: “Toen ik hoorde van Skyborn heb ik vorig jaar een proef gedaan op 1.600 m². Het resultaat was top: nul uitval, betere groei en zwaardere vruchten, waardoor de opbrengst per m² zo’n 5% hoger was. Ik merkte dat mijn planten op de onderstam sterker waren dan de rest. Normaal wordt de groei van de plant steeds minder naarmate er meer vruchten in de plant hangen. Met deze onderstam blijven de planten goed groeien. Dit jaar heb ik al mijn paprikaplanten geënt en dat blijf ik in de toekomst doen.

Natuurlijk komen er extra kosten kijken bij het enten, maar die worden gecompenseerd door de hogere opbrengst en het feit dat ik mijn kas niet meer hoeft te coaten met krijt tegen de zon. Mijn planten kunnen met de onderstam Skyborn meer hitte verdragen. Het geeft bovendien rust in mijn hoofd dat ik niet meer hoeft te vrezen voor uitval, dat is heel wat waard. Ik hoop dat andere telers ook overstag gaan. Sommige telers zijn nog terughoudend, omdat ze nog niet geconfronteerd zijn met uitval. Maar ik zie dat als Russische roulette, je kunt dat risico beter niet nemen. Mijn advies is: doe een proef met de onderstam.”

“We zien nu al verschillen opzichte van de paprikaplanten die groeien in steenwol en het substraat; de productie ligt zo’n 1,5 kilo per meter voor op de rest.”

Niet wachten tot het misgaat

Teler Youri, een van de Young Rainbow telers van de Rainbow Growers Group, staat er hetzelfde in als zijn ‘collega’ Paul: liever nu al testen en ervaring opdoen dan wachten tot het flink misgaat. Youri beheert in totaal 40 hectare met rode blokpaprikateelt op

twee verschillende locaties in Noord-Holland: Middenmeer en Andijk. In 2024 liepen hij en zijn collega-telers in twee kassen aan tegen een dip in de groei en productie. Youri vertelt: “De planten werden slap, maar de precieze oorzaak weten we nog steeds niet. Gelukkig viel de uitval mee, maar we wilden niet wachten tot het echt een keer misgaat.”

Goede vruchtzetting én sterke groei

Youri en zijn collega’s kozen ervoor om dit seizoen te experimenteren met twee verschillende oplossingen: de paprika-onderstam Skyborn op steenwol en hun standaard ras in organisch substraat in plaats van steenwol. Youri gaat verder: “Skyborn is de bekendste onderstam op dit moment en combineert heel goed met ons ras Alzamora, dat makkelijk vruchten zet, maar een zwakker wortelgestel heeft en minder presteert op groei. Gecombineerd met het sterke wortelgestel en dus sterke groei van Skyborn heb je de best of both worlds, ook al heeft ‘ie geen resistentie tegen tobamovirus. We zien nu al verschil ten opzichte van de niet-geënte paprikaplanten die groeien in steenwol en het substraat; de productie van de geënte paprikaplanten ligt zo’n 1,5 kilo per meter voor op de rest. Over de vruchtgrootte kan ik zo vroeg in het seizoen nog weinig zeggen, maar ik verwacht dat die ook beter gaat zijn.”

Volgend jaar uitbreiden

De beslissing om met proeven te starten voordat er echt sprake is van grote uitval, heeft volgens Youri nu al zijn nut bewezen. De geënte planten piekten vroeg in het voorjaar qua groei waardoor de vruchtzetting wel iets minder is dan mogelijk was geweest. De meerproductie ontstaat bovendien elke keer aan het einde van een zetsel, waardoor de paprika’s minder opleveren omdat de markt dan al verzadigd is.

Volgend jaar gaat hij dus bijsturen: meer warmte en meer water voor meer vruchten per plant en eerdere vruchtzetting.

Biologische oplossingen voor gangbare teelt

De Bolster is al meer dan 45 jaar toonaangevend in de productie van biologische zaden. Wij zijn het enige grote zaadbedrijf in Nederland dat 100% biologisch werkt- zowel in veredeling als in zaadproductie. Waar biotelers tegen problemen aanlopen, gaan wij aan de slag met het zoeken naar slimme oplossingen. Vaak werken deze oplossingen ook voor de gangbare teelt, waardoor ook gangbare telers steeds vaker bij ons aankloppen.

“Je hebt echt wel één of twee jaar nodig om het kweken op een onderstam in de vingers te krijgen en ik wil snel kunnen schakelen als ik geconfronteerd word met uitval.”

Dit jaar heeft hij de kosten van de paprika-onderstam er nog niet uit, vertelt hij. “Dat komt door die sterke groei in het voorjaar en door de lage middenprijs van paprika’s op dit moment.”

Toch heeft Youri geen spijt van de proef en breiden ze de 5 hectare met onderstam als het aan hem ligt aankomend seizoen uit. “Om me heen heb ik bedrijven gezien die eerder moesten stoppen door grote uitval. Voor veel plantenkwekers is enten vaak toch wat lastig, vooral door de beperkte ruimte die er in de periode oktober tot december is. Maar ik neem hierin liever geen risico’s en wil alvast kennis en ervaring opdoen, voordat zich grote problemen voordoen. Je hebt echt wel één of twee jaar nodig om het kweken op een onderstam in de vingers te krijgen en ik wil snel kunnen schakelen als ik geconfronteerd word met uitval.”

Tip: doe eerst een proef

Youri is ervan overtuigd dat als hij volgend voorjaar beter bijstuurt, de Skyborn-onderstam zeker rendement kan opleveren. Net zoals Paul adviseert Youri om niet te wachten tot het misgaat, maar ook niet in één keer om te schakelen. “Doe eerst een proef met de ent, zodat je kan bijsturen als dat nodig is.”

Excursie voor telers 3 september

Ben je nieuwsgierig geworden naar de paprika-onderstam ‘Skyborn F1’? Zet hem op proef voor aankomend seizoen. Wil je alvast ervaringen van andere telers horen? Meld je dan aan voor de telersexcursie op 3 september.

Neem gerust contact op met ons team: Maarten Vrensen (mvrensen@bolster.nl 06-51200913), of Simon van Zanten (06-53219001) voor meer informatie.

Wij dromen
van een wereld met
**toekomstbestendige
landbouw**

Daarvoor werken wij aan
100% biologische zaden

Gezond voor de makers,
voor de eters en voor
de planeet

